

Onderwerp
Netwerk duurzame monumentenzorg

Programma / Programmanummer
Ruimte & Bouwen / 9210

BW-nummer
-

Portefeuillehouder
H. Kunst

Samenvatting

Wij hebben in ons coalitieakkoord duurzaamheidsambities geformuleerd en de monumentenzorg kan daar ook een bijdrage aan leveren. Duurzaamheid is echter een relatief nieuw onderwerp binnen de monumentenzorg, waardoor er nog veel vragen en onduidelijkheden zijn die uitgezocht moeten worden. Het netwerk en activiteitenprogramma "Verduurzamen van historische en beeldbepalende gebouwen" van de Business Universiteit Nyenrode kan ons helpen bij het opzetten van een duurzame monumentenzorg. Het netwerk is voor overheden die een vooruitstrevende rol willen vervullen bij het opschalen en verduurzamen van historische en beeldbepalende gebouwen. De gemeente Nijmegen kan door aan te sluiten bij dit netwerk zich profileren als één van de pioniers op het gebied van duurzame monumentenzorg.

Directie/afdeling, ambtenaar, telefoonnr.
G280, Mayke Haaksman, 9048

Datum ambtelijk voorstel
22 juni 2010

Registratienummer
10.0015120

Ter besluitvorming door het college

1. Deel te nemen aan het netwerk en activiteitenprogramma "Verduurzamen van historische en beeldbepalende gebouwen" van de Business Universiteit Nyenrode.

Paraaf Datum
akkoord

Ter besluitvorming door de burgemeester

1. Portefeuillehouder Kunst te machtigen de intentieverklaring te ondertekenen.

Leidinggevende
dr. M.J. Nicasie, G280

Programmamanager
P. Oomens

Programmadirecteur
B. Drummen

Bureauhoofd
Duurzame
Ontwikkeling
K. Akkers

Alleen ter besluitvorming door het College

Besluit B&W d.d. 13 juli 2010 nummer: 3.17

- Conform advies
 Aanhouden
 Anders, nl.

Paraaf Datum
akkoord

Bestuursagenda

Gemeentesecretaris
(waarnemend)

Portefeuillehouder

1 Probleemstelling

Duurzaamheid en energiebesparing zijn onderwerpen die ook binnen de monumentenzorg steeds meer aandacht krijgen. Wij hebben in ons coalitieakkoord duurzaamheidsambities geformuleerd en de monumentenzorg kan daar ook een bijdrage aan leveren. Duurzaamheid is echter een relatief nieuw onderwerp binnen de monumentenzorg, waardoor er nog veel vragen en onduidelijkheden zijn. Ook lijkt aanpassing van gebouwen ten behoeve van duurzaamheid vaak op gespannen voet te staan met het uitgangspunt voor behoud van historische kwaliteiten. Ons college heeft zowel duurzaamheidsambities als de ambitie om de kwaliteiten van onze historische stad te behouden. Wij vinden het daarom belangrijk dat deze twee ambities samengebracht worden. Het netwerk en activiteitenprogramma "Verduurzamen van historische en beeldbepalende gebouwen" van de Business Universiteit Nyenrode kan ons hierbij helpen. Het programma is opgezet vanuit het Centre for Sustainability van de Universiteit Nyenrode, als onderdeel van de leerstoel Sustainable Building & Development van prof. dr. ir. Anke van Hal, een gerenomeerde leerstoel op het gebied van duurzaamheid. Doel van dit ambtelijke netwerk is kennis, inzichten en ervaringen op het gebied van duurzaamheid en historische gebouwen te bundelen en delen. Het netwerk staat open voor overheden die een vooruitstrevende rol willen vervullen bij het opschalen en verduurzamen van historische en beeldbepalende gebouwen. Andere gemeenten met hoge duurzaamheidsambities, zoals Utrecht, Den Haag en Haarlem, maar ook de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en bedrijven uit de bouw- en milieusector, zoals Stichting Bouw Research, hebben zich inmiddels aangesloten. Er is daarom zowel inbreng van milieudeskundigen als van monumentdeskundigen. Vanuit onze gemeenten kunnen Bureau Duurzame Ontwikkeling en Bureau Archeologie en Monumenten een bijdrage leveren.

2 Juridische aspecten

Voorwaarde voor deelname aan het netwerk is dat zowel monumenten- als milieudeskundigen vertegenwoordigd zijn.

3 Doelstelling

Doel van deelname aan het netwerk en activiteitenprogramma is om kennis, inzichten en ervaringen over duurzaamheid en historische gebouwen en monumenten te verkrijgen, waarmee we gemeentelijk beleid en richtlijnen voor een duurzame monumentenzorg kunnen opzetten. De duurzaamheids- en monumentenambities van onze gemeenten kunnen met dit netwerk samengebracht worden. Daarnaast kunnen wij ons met dit netwerk profileren als één van de pioniers op het gebied van duurzame monumentenzorg.

4 Argumenten

Duurzaamheid is een relatief nieuw onderwerp binnen de monumentenzorg, waardoor er nog veel vragen en onduidelijkheden zijn. Maatregelen voor energiebesparing die voor nieuwbouwwoningen toepasbaar zijn, zijn niet altijd ook voor monumenten en de bestaande voorraad geschikt en het is nog maar de vraag of deze maatregelen wel het gewenste effect bereiken. Zo heeft het plaatsen van dubbel glas niet het beoogde effect als er niet ook aan kierdichting wordt gedaan of als er niet ook voor een moderne cv-ketel wordt gekozen. Ook kan aanpassing van gebouwen ten behoeve van duurzaamheid op gespannen voet staan met het uitgangspunt voor behoud van historische kwaliteiten of kunnen bepaalde isolatiemaatregelen koudebruggen veroorzaken, waardoor houtconstructies kunnen gaan rotten. Dit kan weer tot gevolg hebben dat voorheen goede constructies niet meer bruikbaar zijn en op termijn gesloopt moeten worden, hetgeen juist niet duurzaam is. Daarnaast is herbesteding ook een vorm van duurzaamheid, omdat blijkt dat een nieuw energiezuinig gebouw er 35 tot 65 jaar over doet om de energie terug te verdienen die verloren ging bij de sloop van een bestaand gebouw.

Vervolgvel

2

Duurzaamheid en monumentenzorg schijnen tegenstrijdige belangen te hebben, maar wij willen beleid en richtlijnen formuleren waarmee monumenten en historische gebouwen wél een bijdrage kunnen leveren aan het duurzaamheidsvraagstuk. Een goede advisering aan eigenaren en bewoners is hierbij van belang. Afstemming tussen duurzaamheidsambities en monumentenambities is hierbij belangrijk. Het netwerk en activiteitenprogramma van Nyenrode kan een belangrijke bijdrage hieraan leveren en wij kunnen ons ermee profileren als één van de pioniers op het gebied van duurzame monumentenzorg.

5 Klimaat

Doel van deelname aan het netwerk is om kennis, inzichten en ervaringen over duurzaamheid en historische gebouwen en monumenten te verkrijgen. Dit moet uitmonden in gemeentelijk beleid en richtlijnen voor omgang met monumenten en ander historische gebouwen in het kader van duurzaamheid en energiebesparing. De monumentenzorg kan op deze manier ook een bijdrage leveren aan de duurzaamheidsambities van ons college.

6 Financiën

Bureau Duurzame Ontwikkeling en Bureau Archeologie en Monumenten zullen elk de helft van de jaarlijkse bijdrage, in totaal jaarlijks een bedrag van € 7500,- excl. btw, uit hun budget ter beschikking stellen (budget Milieu: 60548.S1774.T001947; budget Stadsontwikkeling: 61143.D.43039) en tevens ambtelijke uren. De bedragen passen binnen de budgetten van de beide bureau's, waardoor er geen begrotingswijziging nodig is. Het netwerk kent een doorlooptijd van 3 jaar (2010-2013). Jaarlijks kan er een inflatiecorrectie toegepast worden.

7 Communicatie

Zowel Bureau Duurzame Ontwikkeling (afdeling Milieu) als Bureau Archeologie en Monumenten (afdeling Stadsontwikkeling) nemen deel aan het netwerk. Afstemming tussen deze bureau's is belangrijk om tot een goede duurzame monumentenzorg te komen. Op basis van dit netwerk en programma zullen er beleid en richtlijnen ontwikkeld worden aan de hand waarvan we eigenaren en bewoners willen informeren over een duurzame monumentenzorg. Dit zal te zijner tijd nader uitgewerkt worden. Om onze gemeente te profileren als één van de pioniers op het gebied van duurzame monumentenzorg zal er een persbericht worden opgesteld.

8 Uitvoering en evaluatie

De uitvoering zal in handen zijn van Bureau Duurzame Ontwikkeling en Bureau Archeologie en Monumenten, waarbij Bureau Archeologie en Monumenten het voortouw zal nemen. Het netwerk en activiteitenprogramma moet uitmonden in het opstellen van beleid voor een duurzame monumentenzorg en richtlijnen voor duurzaamheidsmaatregelen bij monumenten en andere historische gebouwen ter advisering aan eigenaren en bewoners. Bureau Archeologie en Monumenten zal hier zorg voor dragen. De tussentijdse resultaten zullen met de betrokken wethouders worden besproken, zodat de gemeentelijke beleidsvorming parallel aan het netwerk kan lopen.

9 Risico

Er zijn geen risico's.

Bijlage(n):

- Uitnodiging netwerk en activiteitenprogramma "Verduurzamen van historische en beeldbepalende gebouwen"
- Intentieverklaring

Intentieverklaring deelname

'Netwerk en activiteitenprogramma 2010-2012 voor overheden die willen investeren in het via proces- en systeeminnovaties stimuleren van het op grotere schaal en versneld verduurzamen van historische en beeldbepalende gebouwen, al dan niet monumenten'

Namens het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen verklaar ik dat de gemeente Nijmegen voornemens is toe te treden tot het 'Netwerk en activiteitenprogramma 2010-2012 voor overheden die willen investeren in het via proces- en systeeminnovaties stimuleren van het op grotere schaal en versneld verduurzamen van historische en beeldbepalende gebouwen, al dan niet monumenten'.

De gemeente Nijmegen heeft kennisgenomen van het document 'Uitnodigen tot deelnemen aan een vooralsnog driejarige contractuele samenwerking' gericht op bovengenoemd netwerk en activiteitenprogramma en onderschrijft de daarin beschreven opzet, doelen, uitgangspunten en voorwaarden.

Nijmegen, 13 juli 2010

Mevr. J.G. Kunst
Wethouder Stedelijke Ontwikkeling, Cultuurhistorie, Maatschappelijk Vastgoed en P&O